

Accountantsverslag

Gemeente Asten

8 juni 2023

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Asten
t.a.v. Gemeenteraad
Koningsplein 3
5721 GJ Asten

Eindhoven, 8 juni 2023

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2022**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole bij gemeente Asten.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2022 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in april 2023 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2022.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, de teamleider financiën en control en een vertegenwoordiger van het MT. Dit verslag wordt tevens toegelicht aan de leden van de commissie AZC op 22 juni 2023.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard gaarne bereid. Wij danken de medewerkers van de gemeente Asten voor de voor hun inzet en de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned door T.M.M. van Lierop RA MSc
op 08-06-2023

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

ValidSigned door P.E.J. Bosch MSc
op 08-06-2023

P.E.J. Bosch MSc
Controleleider

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2022

1. Rechtmatigheid 11

2. Grondexploitaties 12

3. Voorziening groot onderhoud 14

4. Jeugdhulp en WMO 16

5. Overige bevindingen 17

4. Overige aspecten 19

5. Bijlages

1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa 21

2. Tabel fouten en onzekerheden Tozo 23

Totaal aantal pagina's: 25

1. Management samenvatting

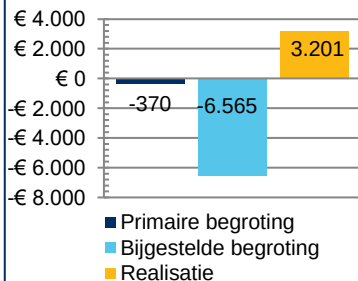
Ons oordeel: goedkeurend

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2022 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

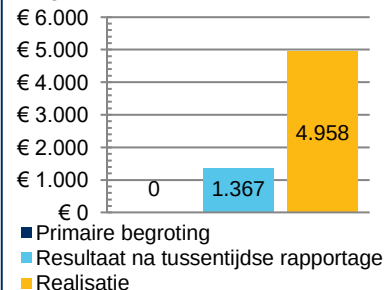
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2022

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

Op basis van de vaste systematiek binnen gemeente Asten worden eenmalige kredieten volledig in de begroting van het jaar geraamd als lasten, ook wanneer de uitvoering van projecten zicht strekt over meerdere jaren. Om die reden bedraagt de bijgestelde begroting op baten en lasten (**resultaat voor mutatie reserves**) +/- € 6,6 mln. De realisatie komt uit op € 3,2 mln. Het eigen vermogen is met dit bedrag toegenomen in 2022.

Omdat de uitgaven op eenmalige kredieten worden gedekt uit de reserves, is de **begroting na mutatie reserves** op dit punt sluitend. Op basis van de tussentijdsrapportage werd uitgegaan van een positief resultaat van € 1,4 mln.

Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt € 5 mln positief en is daarmee circa € 3,6 mln hoger dan verwacht in de tussentijdse rapportage. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende posten:

- Hogere algemene uitkering gemeentefonds € 1.007.000 (economie en financiën)
- Overheidscompensatie opvang ontheemden Oekraïne € 682.650 (programma sociaal domein)
- Ontvangen dwangsommen € 535.000 (programma economie en financiën)
- Overige (per saldo) voordelen € 1.400.000 (diverse programma's)

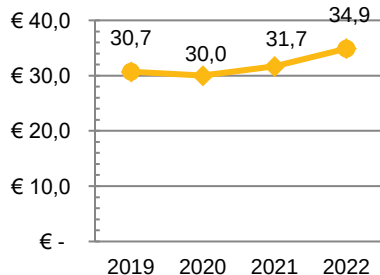
In algemene zin is een positief resultaat in lijn met de landelijke tendens. Dit heeft deels te maken met incidentele toegekende budgetten door de rijksoverheid. Bij uw gemeente valt daarnaast op dat een belangrijk deel van het resultaat wordt veroorzaakt door projecten die niet of vertraagd zijn uitgevoerd en de vrijval van diverse stelposten (oa Coronakrediet). Wij adviseren om het ambitieniveau en de mate waarin projecten kunnen worden gerealiseerd goed op elkaar af te stemmen.

Van het resultaat is het overgrote deel als incidenteel voordeel bestempeld. Met de **structurele resultaten en afwijkingen** houdt de gemeente rekening in de (meerjaren-)begroting. De verwachting is overigens dat de gemeente de komende jaren met forse kostenstijgingen wordt geconfronteerd (personeel, inflatie alsook verbonden partijen). In het voorstel van resultaatbestemming is hiermee rekening gehouden.

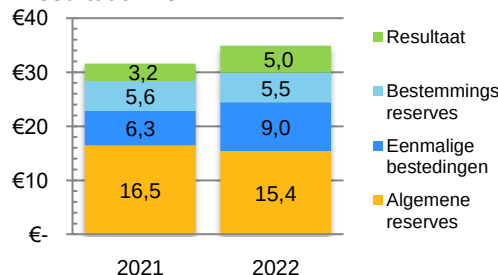
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2022

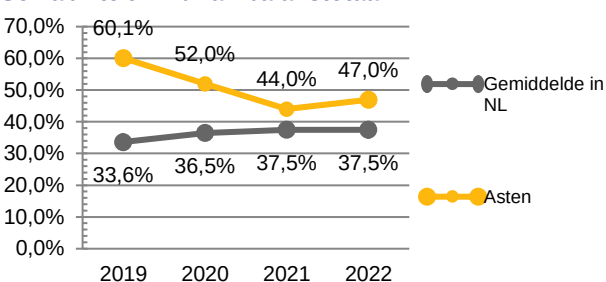
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen excl resultaat in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt toe met circa € 3,2 mln als gevolg van het positieve resultaat voor reserves en bedraagt € 34,9 mln eind 2022. Het eigen vermogen bestaat voor € 5,5 mln uit bestemmingsreserves, voor € 9 mln uit de reserve eenmalige bestedingen en voor € 15,4 mln uit algemene reserves. In 2022 is de **reserve eenmalige bestedingen** per saldo aangevuld met € 2,7 mln voor onder andere de toekomstige projecten, waaronder het project invoering omgevingswet en ontwikkeling regionaal bedrijventerrein de Peel. Deze reserve wordt gebruikt ter dekking van incidentele begrote lasten en projecten waar geen bestemmingsreserve voor is.

De totale externe financiering (vast en kortlopend) bedraagt eind 2022 € 15 miljoen. Daartegenover zijn **liquide middelen** beschikbaar van ruim € 25 miljoen (vorig jaar € 31 mln). De liquide middelen zijn gedurende het jaar afgenomen, met name als gevolg van het forse investeringsniveau (vooral in gemeenschapshuis 't Kwartier, de bouw van basisschool de Ontdekking en onderhoud aan de Dijkstraat).

De **solvabiliteit** bedraagt 47% en stijgt daarmee ten opzichte van voorgaand jaar. Dit hangt samen met het positieve resultaat en de solvabiliteit ligt boven het landelijke gemiddelde. Het **weerstandsvermogen** van de gemeente is berekend op € 14,6 mln en is voldoende om de gekwantificeerde risico's (€ 5,5 mln) af te kunnen dekken. Binnen de algemene reserve wordt een vast bedrag van € 10 mln aangehouden ter dekking van risico's. Op basis hiervan vinden wij dat gemeente Asten een gezonde financiële positie heeft. De belangrijkste risico's schuilen in de herijking van het gemeentefonds en de toekomstige bekostiging en compensatie van de asielopvang

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting		
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2022 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Deze zijn gebaseerd op de primair begrote lasten en dotatie aan reserves. De werkelijke lasten vallen hoger uit, echter wij hebben hier in onze controle geen rekening mee gehouden. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.		
	Grondslag	Omvang	Tolerantie
	Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 45.438.000
	Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 1.363.000
	Rapporteringstolerantie	-	€ 45.000

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																								
Controleverschillen	De ongecorrigeerde verschillen en onzekerheden in de jaarrekening 2022 blijven onder de toleranties. Daarom heeft dit geen invloed op de strekking van de verklaring. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 133.000</td><td>3.4</td></tr><tr><td>Niet opnemen voorziening wachtgelden oud-wethouder*</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>€ 144.000</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>Totaal</td><td></td><td>€ 144.000</td><td>-</td><td>€ 133.000</td><td>-</td></tr></table> * De gemeente Asten verwerkt te betalen wachtgelden aan afgetreden wethouders jaarlijks in de begroting. De verslaggevingsregels schrijven op dit punt echter voor dat op het moment van aftreden een verplichting gevormd dient te worden voor het totale bedrag aan (geschatte) toekomstige wachtgelden. Wij hebben de maximale verplichting van € 144.000 ultimo 2022 als controleverschil aangemerkt en geadviseerd om de systematiek voor toekomstige gevallen te herzien.	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	-	€ 133.000	3.4	Niet opnemen voorziening wachtgelden oud-wethouder*	Getrouwheid en rechtmatigheid	€ 144.000	-	-	-	Totaal		€ 144.000	-	€ 133.000	-
Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing																				
Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	-	€ 133.000	3.4																				
Niet opnemen voorziening wachtgelden oud-wethouder*	Getrouwheid en rechtmatigheid	€ 144.000	-	-	-																				
Totaal		€ 144.000	-	€ 133.000	-																				
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording																								

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Optimalisatie financiële verantwoording	Ten aanzien van de financiële verantwoording (begroting, bestuursrapportages en jaarrekening) merken wij in navolging van voorgaande jaren op dat deze niet altijd optimaal inzicht verschaft in de exploitatie van de gemeente vóór mutatie van reserves. De jaarrekening voldoet daarmee niet optimaal aan de verslaggevingsvoorschriften, maar is wel opgesteld conform de door de raad vastgestelde begroting. Wij begrijpen dat de wens om de P&C documenten aan te passen er intern ook is en dat een en ander gecombineerd wordt met de inrichting van een nieuw aan te schaffen financieel systeem.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: • De waardering van de grondexploitaties (zie bevinding 3.2); • De waardering van voorzieningen, in het bijzonder voor overmatig verlofsaldo en groot onderhoud gebouwen en wegen (zie bevinding 3.3 en 3.5); • De financiële verwerking van uitkomsten van lopende juridische procedures (zie bevinding 3.5); • De inschatting van inbaarheid van (debiteuren)vorderingen en de getroffen voorziening voor oninbare vorderingen. • De inschatting van de diverse nog te verrekenen bedragen inzake de opvang van Oekraïense vluchtelingen (zie bevinding 3.5).
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele belangrijke aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen. Wij hebben in bijzonder aandacht gevraagd voor de invulling van de control functie en de uitvoering van de verbijzonderde interne controle gezien de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Ons oordeel

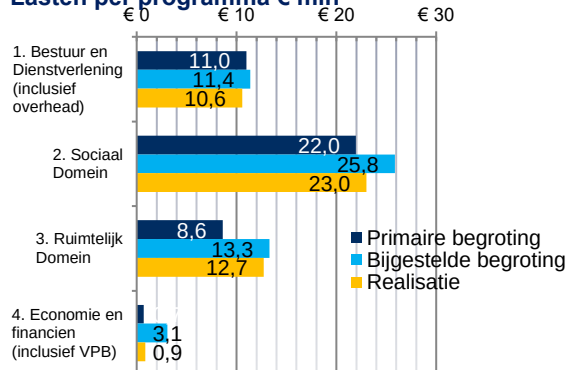
Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • GR Senzer: bijdrage € 5,4 mln (inclusief doorbetaling BUIG-, participatie en TOZO middelen); • GR Peelgemeenten: bijdrage voor uitvoeringskosten € 1,7 mln; • GR Blink: bijdrage € 735.000 (excl. milieustraat) Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept)jaarcijfers 2022 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij hebben kennis genomen van deze jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening en de toelichting van de risico's in de paragraaf verbonden partijen. In dit verband wijzen wij u op het volgende: • Wij begrijpen dat bij GR Blink een extern onderzoek is afgerond als onderdeel van het strategisch traject. Dit onderzoek gaat onder andere in op de rechtmatigheid van de huidige samenwerkingsvorm binnen Blink. Aanvullend heeft Prezzero aangekondigd de samenwerking in GR Blink te beëindigen. Op dit moment is de exacte opdrachtrelatie van de gemeente met Blink nog onduidelijk, evenals de inrichting en juridische vormgeving van de dienstverlening in de toekomst. Deze situatie is ons inziens toereikend toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichte tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn als bijlage opgenomen achter in dit verslag.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Lasten per programma € mln

In het kader van de controle hebben wij onderzoek verricht op overschrijdingen van lasten ten opzichte van de geraamde begroting. Bij alle programma's is binnen de begroting gewerkt. Er zijn geen overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten, daarom is er geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden.

Daarnaast hebben wij de uitgaven op investeringsprojecten gecontroleerd. Ten aanzien hiervan stellen wij vast dat er geen sprake is van materiele overschrijdingen op kredieten.

Aanbestedings-Rechtmatigheid

In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Tijdens de interim controle in het najaar en de eindejaarscontrole hebben wij kennis genomen van de inkoopanalyse zoals die door de organisatie wordt uitgevoerd. Wij hebben daarnaast onze eigen controlewerkzaamheden hierop verricht. Op basis van deze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatig aanbestede inkooptrajecten geconstateerd.

Wij hebben in het bijzonder aandacht besteed aan de inkopen die hebben plaatsgevonden in het kader van de crisisopvang voor Oekraïense vluchtelingen. Vanwege het korte tijdsbestek en de onzekerheid die gemoeid was met de organisatie van deze opvang, kon vooraf niet altijd een inkoopstrategie worden opgesteld. Door de organisatie is achteraf onderbouwd dat in lijn met de Europese Aanbestedingswetgeving is ingekocht ofwel dat inkopen (zoals huur) zijn vrijgesteld. Wij hebben deze onderbouwing beoordeeld en onderliggende documentatie getoetst. Op basis hiervan stemmen wij in met deze conclusie. Wij hebben geadviseerd de rechtmatigheid van deze dossiers te monitoren.

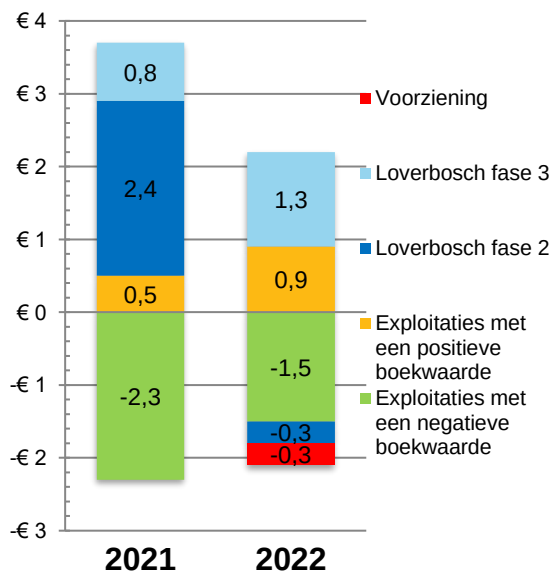
3.2 Grondexploitaties

Grondexploitaties algemeen

Grond
exploitatie

Bevinding

Geïnvesteed vermogen in € mln

Het **geïnvesteed vermogen** in gronden in exploitatie is in 2022 verder gedaald van € 1,4 mln naar € 0,4 mln. De belangrijkste mutaties in 2022 betreffen:

- Gerealiseerde verkopen -/- € 3,4 mln (Loverbosch fase 2)
- Directe en indirecte kosten + € 1,7 mln (diverse projecten)
- (Tussentijds) genomen winst + € 0,6 mln (diverse projecten)
- Vorming voorziening -/- € 0,3 mln (Loverbosch fase 3 en 4)

Wij hebben vastgesteld dat de **tussentijds genomen winst** in overeenstemming met de verslaggevingsregels is bepaald. Dit resultaat is verrekend in de reserve grondbedrijf. Deze reserve bedraagt ruim € 3,6 mln en dient ter dekking van risico's in de grondexploitatie en de VPB lasten.

Het totale **risico** binnen de grondexploitatie is geschat op € 3,2 mln. De belangrijkste risico's schuilen in projecten Loverbosch Fase 3 en 4. Dit onder andere vanwege de lange doorlooptijd (tot 2030) en onzekerheid over bouwkosten. Daarnaast zijn de totale verkopen (circa € 25,2 mln) nog te realiseren. Met eventuele stagnerende verkopen is nog rekening gehouden en hiervoor is geen risicobedrag gekwantificeerd.

Wij hebben voorts de doorrekeningen van de grondexploitatie uitvoerig gecontroleerd en kunnen ons vinden in de gehanteerde uitgangspunten en waardering.

3.2 Grondexploitaties (vervolg)

Grondexploitaties - vervolg

	Bevinding
Grondexploitaties Loverbosch fase 3 en 4	De totale boekwaarde van de grondexploitatie Loverbosch fase 3 bedraagt per ultimo 2022 € 1,2 mln (ultimo 2021: € 0,8 mln). Het verwachte eindresultaat is gedurende 2022 met een bedrag van € 63.000 naar beneden bijgesteld, waardoor er een verlies verwacht wordt van € 40.000. Deze afname heeft vooral te maken met stijging van diverse kosten. Wij merken verder op dat het voor de toekomst noodzakelijk is om de lasten die verband houden met het realiseren van de school apart van de grondexploitatie te administreren en rubriceren in de jaarrekening, mede omdat dit voor de BTW en VPB anders behandeld wordt. Dit heeft overigens nog geen effect op de jaarrekening 2022. Wij merken op dat de gemeente de grondexploitaties kritisch blijft monitoren.
Aankoop grond Ommel-Oost	Op 7 maart 2023 heeft de raad formeel besloten om ook vervolgfase Loverbosch fase 4 te openen, nadat de eerste voorbereidende werkzaamheden in 2022 reeds hebben plaatsgevonden. Het verwacht verlies op deze fase van € 291.000 is – ondanks dat de formele besluitvorming na het boekjaar plaatsvond – verwerkt binnen de jaarrekening. Hiermee is voorzichtigheid betracht.
VPB grondbedrijf	De gemeente heeft met het oog op een nieuwe grondexploitatie in het gebied Ommel-Oost een grondaankoop gedaan. Deze grond gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs van € 342.000 onder de materiele vaste activa. De waarde is bepaald aan de hand van een onderliggende taxatie. De verwachting is dat deze grond in de toekomst wordt ingebracht in een nieuwe grondexploitatie. Op dit moment is er geen aanleiding om de waardering van deze positie ter discussie te stellen. Het grondbedrijf van de gemeente Asten kwalificeert in fiscale zin als ondernemersactiviteit en is derhalve belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). De aangiftes 2016 t/m 2021 zijn op basis van een vaststellingsovereenkomst met de fiscus ingediend. De fiscus heeft definitieve aanslagen op gelegd tot en met 2018. Voor 2022 is er in uw jaarrekening een VPB-last (in totaliteit) van € 326.280 verwerkt. Dit bedrag is in de jaarrekening verrekend binnen de reserve grondexploitaties.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

De gemeente Asten heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen etc) egalisatievoorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplan?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

De standen van de diverse onderhoudsvoorzieningen ultimo 2022 ten opzichte van het plan zijn als volgt:

	Plan	Stand 31-12-2022 (plan)	Stand 31-12-2022 (realiteit)	Verschil
Onderhoud wegen *)	2014-2022	€ 2.792.377	€ 1.782.628	-/- € 1.009.749
Onderhoud gebouwen **)	2022-2072	€ 1.911.808	€ 2.092.663	€ 180.855
Riolering ***)	2021-2025	€ 1.857.113	€ 5.656.734	€ 3.799.621

*) De voorziening onderhoud wegen is lager dan de oorspronkelijke planning.

**) De voorziening gebouwen is ultimo 2022 hoger dan de ramingen in de oorspronkelijke plannen. Dit wordt veroorzaakt door achterstanden die zijn opgelopen in de uitvoering van het onderhoud.

***) De voorzieningen riolering binnen gemeente Asten bestaat in feite uit twee componenten: een voorziening voor groot onderhoud en een voorziening gevormd als spaarcomponent voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Door uitgestelde vervangingsinvesteringen en onderhoud is de werkelijke stand hoger dan de oorspronkelijke plannen. Deze middelen blijven overigens ten alle tijde beschikbaar voor het taakveld riolering.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud (vervolg)

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

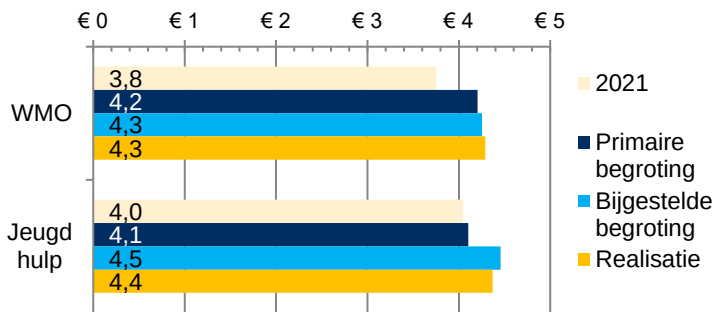
De meerjarige onderhoudsplannen waarop de voorzieningen zijn gebaseerd worden jaarlijks van een actualisatie voorzien, waarbij telkens een jaarschijf wordt toegevoegd aan de planning. Wij merken ten aanzien van de voorzieningen het volgende op:

- De voorziening wegen wordt gevoed op basis van een beheerplan dat stamt uit 2014. Dit plan is verouderd en dient herzien te worden. Wij begrijpen dat hieraan nog steeds gewerkt wordt. Dit plan dient uiterlijk 2023 gereed te zijn, omdat er anders geen basis meer is voor het vormen van een voorziening. Hierbij dient rekening gehouden te worden met fors gestegen kosten voor wegenonderhoud.
- Daarnaast merken wij op dat de vervangingsinvesteringen op de riolering de laatste jaren zijn achtergebleven, hetgeen onder andere het saldo van de voorziening (€ 5,6 mln) verklaard. Dit brengt een substantiële investeringsopgave voor de komende jaren mee. Voor een optimale financiële beheersing van uitgaven aan groot onderhoud is het van belang dat een MJOP (meerjarenonderhoudsplanning) realistisch is en dat de werkelijke uitgaven ten laste van de voorziening hiermee in de pas lopen. Daarnaast is de analyse van werkelijk onderhoud versus planning belangrijk. Het tarief rioolheffing is immers mede gebaseerd op een geschat bedrag voor toekomstige investeringen.

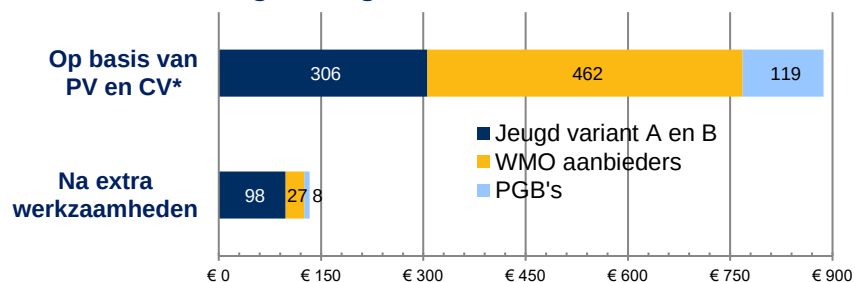
3.4 Jeugdhulp en WMO

Financiële analyse 2022

Lasten Jeugdhulp en WMO in € mln

Onzekerheid zorglevering in €K

* Productieverantwoordingen en controleverklaringen

De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en Wmo. De lasten voor Jeugdhulp en Wmo zijn hoger dan voorgaand jaar. Hiermee was reeds rekening gehouden in de bijgestelde begroting. De realisatie van lasten ligt hierdoor sterk in lijn met de bijgestelde begroting.

Voor de volledigheid van de verantwoording van de lasten in de jaarrekening is de gemeente afhankelijk van de GR Peeltgemeenten (hierna GRP). De GRP heeft hiertoe in april en mei 2023 een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorg-administratie. Om te kunnen concluderen dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd, voert de GRP aanvullende werkzaamheden uit zoals clientonderzoeken. De verantwoording door de GRP en de uitkomsten van de accountantswerkzaamheden die aldaar plaatsvinden zijn door ons geïnspecteerd. Op basis daarvan resteert er 'slechts' € 133.000 als onzekerheid voor de rechtmatigheid en getrouwheid.

Wij merken op dat er een discussie loopt rondom de juridische houdbaarheid van het resultaatgericht indiceren op huishoudelijke hulp. Dit heeft geen consequenties voor de financiële rechtmatigheid van de zorgkosten in 2022.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen

t Kwartier	Er is tot en met 2022 voor een bedrag van circa € 7,7 mln aan investeringen gedaan voor de realisatie van MFA Asten. In dit verband melden wij het volgende: • Wij hebben de investeringen (€ 6 mln in 2022) gecontroleerd aan de hand van facturen, opdrachten e.d. Er zijn geen interne uren noch overheadkosten toegerekend. Omdat het project nog niet is opgeleverd is er ook nog niet afgeschreven. • Op basis van de prognose van mei 2023 is de verwachting dat het huidige budget toereikend is. • Wij merken op dat met name het voordeel van de BTW vooraf trek nog voor onzekerheid kan leiden, aangezien de Belastingdienst hier nog geen definitieve uitspraak over heeft gedaan.
Opvang Oekraïne	In 2022 hebben de gemeenten in Nederland als taak gekregen om opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren en exploiteren. De gemeenten wordt hiervoor gecompenseerd door het Rijk en dient hiervoor een verantwoording van de kosten te doen middels SiSa. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op: • De totale lasten binnen de jaarrekening bedragen circa € 686.000 en bestaan voornamelijk uit het realiseren van de opvanglocaties en diverse vergoedingen en overige inkopen zoals schoonmaak, catering, huur, etc. Wij hebben – naast de rechtmatigheidsaspecten van deze inkopen – vastgesteld dat deze lasten juist zijn verantwoord in de jaarrekening. • De bekostiging door het Rijk via SiSa – grotendeels gebaseerd op vaste normbedragen per gerealiseerde opvangplek over de gehele periode – bedraagt € 1,4 mln. Omdat de werkelijke kosten voor de opvang Oekraïne lager zijn dan de vaste normbedragen, heeft de gemeente een voordeel van € 714.000 gerealiseerd. In de bijgestelde begroting was rekening gehouden met een veel kleiner voordeel op deze regeling. • Omdat de gemeente aan voorschotbedragen slechts € 800.000 had aangevraagd en ontvangen, resteert in de jaarrekening een te vorderen positie van circa € 588.000. Deze positie is inmiddels bevestigd door het ministerie, maar nog niet definitief afgerekend. Wij stemmen in met deze balanspositie.

3.5 Overige bevindingen (vervolg)

Overige bevindingen

Voorziening verlofsparen

Met ingang van boekjaar 2022 hebben werknemers de mogelijkheid om niet opgemaakte verlofuren onder voorwaarden om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof heeft - in tegenstelling tot wettelijk- en bovenwettelijk verlof - geen vervaldatum en kan door de werknemer naar eigen wens worden ingezet om met behoud van loon minder te werken.

De gemeente heeft met ingang van 2022 een voorziening gevormd van € 481.000, waarvan € 40.000 voor aangevraagd en toegekend spaarverlof en € 441.000 voor een drietal medewerkers die op korte termijn met behoud van loon met vervroegd pensioen gaan en daarvoor hun gespaarde uren inzetten. Wij hebben deze posities gecontroleerd en vastgesteld dat hier sprake is van 'bovenmatig' verlof welke conform het BBV mag worden gewaardeerd in een voorziening.

Wij hebben verder geadviseerd om in 2023 de financiële verplichting ten aanzien van de verschillende soorten verlof (wettelijk, bovenwettelijk, spaarverlof, uren etc.) in kaart te brengen. Vanuit daar kan er beleid worden gemaakt over de financiële verwerking en kan een bestendige gedragslijn voor de komende jaren gevolgd worden.

Procedures en claims

Binnen de gemeente Asten lopen juridische procedures ten aanzien van de huisvesting van arbeidsmigranten en daaraan gerelateerd een afrekening van toeristenbelasting overige vorige jaren. Inmiddels is er door de Raad van State een definitieve uitspraak geweest omtrent de huisvesting van arbeidsmigranten en de daaraan gerelateerde dwangsom van € 500.000. Dit bedrag wordt de gemeente als zeker beschouwd en is daarom vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Ten aanzien van de afrekening van de toeristenbelasting is de uitkomst van de lopende procedures nog onzeker. De verwerking in de jaarrekening alsmede de toelichting in het jaarverslag vinden wij de gezien de situatie passend.

Daarnaast loopt reeds lange tijd een juridisch geschil tussen afvalinzamelaar Attero en een grote groep Brabantse gemeenten. In 2023 is duidelijk geworden dat deze gemeenten een nabetaling moeten doen aan Attero in verband met de afvallevering over de jaren 2015 en 2016. Namens de 21 gemeenten in de regio treedt GR Metropoolregio Eindhoven op als partij die de financiële afhandeling met Attero verricht. De nabetaling aan Attero voor deze 21 gemeenten bedraagt circa € 5,6 mln.

Over de exacte afrekening en verdeling binnen MRE zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt. De gemeente Asten heeft in haar jaarrekening een voorziening getroffen voor deze kwestie van € 330.000. Dit bedrag betreft het geschatte aandeel van de gemeente in de nabetaling op basis tonnages afval. Gezien de omstandigheden stemmen wij in met de getroffen voorziening en de toelichting hieromtrent.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2022 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij hebben in de management letter geadviseerd om een fraudebeleid op te stellen.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiële impact op de cijfers per ultimo 2022, anders dan toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen, de paragraaf weerstandsvermogen en/of opgenomen onder de voorzieningen in de jaarrekening.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. In het kader hiervan merken wij op dat de gemeente Asten eind 2022 getroffen is door een cyberaanval. Dit is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens en er is aangifte gedaan bij de politie. Er wordt nog onderzoek gedaan naar de gevolgen van de aanval. De eventuele (financiële) consequenties hiervan zijn op dit moment nog niet bekend. De jaarrekening 2022 is niet aangepast als gevolg van bovenstaande. De gemeente heeft binnen het weerstandsvermogen een bedrag ter hoogte van € 100.000 gemeld als risicobedrag.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van de onafhankelijkheid.
Openstaande punten	

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	-	0	n.v.t.
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	0	n.v.t.
B2	Specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	-	0	n.v.t.
C55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	-	0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2022	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2022	Zie bijlage 2		
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _totaal 2021	Zie bijlage 2		
G10	Wet inburgering 2021 _gemeentedeel 2022	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel	-	0	n.v.t.
G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _totalen	-	0	n.v.t.
G13	Onderwijsroute 2022 _deel gemeente	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-	0	n.v.t.
H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	-	0	n.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	-	0	n.v.t.
H25	Regeling specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	-	0	n.v.t.
L6	Regeling specifieke uitkeringen uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 4_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 5_totaal 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2021	-	0	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gedeelde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar 2021	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.